

1830

ONS JUBELJAAR

1930

Een Eeuw geleden werd de Laterdaagsche Kerk gesticht

1 JULI 1930

No. 13

35e JAARGANG

DE STER

HALF-MAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

— OPGERICHT IN 1896 —

Één Heere, één geloof, één doop.

Één God en Vader van allen, die daar is boven allen, en door allen, en
in U allen. Efeze 4:5 en 6.

TERWIJL DE RIJN VOORBIJ ROLT.

Basel, Zwitserland, 25 Juni 1930.

Geachte Vriend!

's Avonds een slaapzang, 's morgens een wekstem — dat is mij het eindeloze golvenlied dat de „grootvorst van Europa's stroommen" mij deze week vroeg en laat toezingt door het open venster. En ik kan niet nalaten te denken aan de eeuwige stapelplaatsen, hier in de Alpen, waar die grootvorst ontspringt — ligt het niet vast in ons geheugen sinds wij samen op de schoolbanken zaten (zalige tijd!) dat de Rijn op den Sint Gothard ontspringt! Eeuwige stapelplaatsen van sneeuw en ijs, vanwaar de reuzerivier nederstroomt door Zwitserland, Duitschland en ons vaderland..... Ook denk ik weer aan het verhaal van die ontelbare waterdruppels, die daar voortrollen om straks weer opgetrokken te worden door de zon..... hoe interessant was dat in onzen jongentijd!..... om daar boven een wolk te vormen, die straks weer nieuwe waterdruppels naar beneden zendt, of sneeuw of hagel..... óók op den St. Gothard..... zoodat straks de geschiedenis herhaald wordt..... tot in het oneindige..... symbool van den stroom des levens, die de eeuwige werelden doorstroomt..... een eindeloze kringloop.

Wij denken ook..... niet waar?..... aan Borgers hartroerende zang..... reeds sprak ik van den „grootvorst van Europa's stroommen" — Borgers taal. Wij hebben het verschillend hooren be-

oordeelen..... de stem van bewondering en de stem van verwondering: waarom loopen sommige menschen zoo hoog met dat gedicht?..... Laatst dacht ik aan die uiteenloopende meeningen toen ik naast een kunstschilder stond in het Rijksmuseum te Amsterdam voor verschillende gewrochten van Israëls. Hij was een en al oog voor een in mijn leekenoog weinig zeggend doek..... vond het juist mooi omdat er alle „sentiment” aan ontbrak..... de meeste menschen willen het sentimenteele, zeide hij..... die opmerking deed mij denken aan Borgers gedicht.

Zoo rust dan eindelijk 't ruwe Noorden
 Van hageljacht en stormgeloel,
 En rolt de Rijn weer langs zijn boorden,
 Ontslagen van den winterboei.
 Zijn watren drenken de oude zoomen,
 En 't landvolk, spelende aan zijn vloed,
 Brengt Vader Rijn den lentegroet,
 Als grootvorst van Europa's stroomen,
 Die, van der Alpen top gedaald,
 De stranden kust of scheurt de dijken,
 De wereld splitst in koninkrijken,
 En 't vorstlijk rechtsgebied bepaalt.

Hoe gemakkelijk te verstaan is de eeuwige kringloop van de rivier..... ijs en sneeuw..... vloeiend water..... de zee..... waterdamp en wolken..... regen en sneeuw..... eindeloos! Zoo verstaat onze Vader in den Hemel het leven..... het geestelijk voor-bestaan..... het belichaamd aardsch bestaan..... het voort-bestaan van het leven na dit aardbestaan, als onze geesten weer ontlichaamd zijn..... de opstanding..... eeuwig zullen Godenwerken, levens, werelden bestaan..... steeds verbetering en voortgang langs hun eeuwigen kringloop gaan..... Onze Vader verstaat het, verstaat het door-en-door..... wij staan vaak voor raad-selen..... niet onze Vader: Hij begrijpt alles.

Hebben wij Zijn hand niet gezien..... de hand der Voorzienigheid..... in ons eigen leven..... in de geschiedenis der volkeren..... in de geschiedenis der Kerk? Je wéét, dat wij haar gezien hebben. Wij hebben geleerd de dingen te zien in het licht dat tot onze zielen gekomen is, het licht dat komt van den Vader der lichten. Wij kunnen zien hoe Hij den toestand Zijner kinderen voorzien kon..... arme, gevallen, rondastende schepselen..... en hun een Heiland verschafte..... het Kind van Bethlehem..... wij kunnen eveneens zien hoe dezelfde Hand der Lotsbestemming klaarblijkelijk anderen verwekt heeft, een heidensch germaan bij voorbeeld, zooals William Elliot Griffis dat uitduidt in zijn „Brave Little Holland”.

Het lag klaarblijkelijk niet in de plannen der Voorzienigheid, dat de Batavieren en andere Germaansche stamvolken Romeinen zouden worden en dat Nederland en Duitschland eenmaal onder-

afdeelingen van de Latijnsche wereld zouden wezen. Enkele jaren voordat Maria haar kribbekindje het levenslicht schonk onder de Romeinsche adelaars te Bethlehem, werd er in de wouden ten noorden van den Rijn een ander kindje geboren. In het Latijnsch luidt zijn naam Arminius, maar zijn moeder en zijn rasgenooten noemden hem Hermann of wel German.

Toen hij den mannelijken leeftijd bereikt had, leerde deze jongen de geheimen der Romeinsche discipline en de kunsten van den vrede en van den oorlog. En men maakte hem hoofdman. Hij vatte het plan op, zijn landgenooten te bevrijden van het vreemde juk. In het geheim riep hij al de stammen op, suste den keizerlijken generaal zoodanig in slaap, dat een overwinning op de legioenen minst genomen mogelijk scheen. In het ondoordringbare Teutenerwoud had in het jaar 15 n. Chr. een driedaagsche veldslag plaats, waarin de Germanen de Romeinen versloegen, vernietigden.

Dat was een der grootste van de beslissende veldslagen der wereld, zoo wijst Griffis aan, want hij besliste het toekomstig lot van Noordelijk Europa. Heel onwaarschijnlijk was het dat na dien slag keizers of pausen ooit weer de Germanen onder den duim zouden krijgen. Deze overwinning maakte de Hervorming mogelijk, de Bataafsche Republiek, het Engelsche Gemeenebest en de Amerikaansche Unie. Maar, gelijk zoovele andere gebeurtenissen welke geen grooter aandacht trekken dan de geboorte van iemand wiens grootheid niet voorzien wordt, zoo werd de vèr-reikende invloed van Hermann's zegepraal niet vermoed door Latijnsche schrijvers. Thans weet heel de wereld van zijn werk. Op een heuvel bij Detmold kwamen op den 10den Augustus 1875 tienduizenden Duitschers of Germanen samen om een kolossaal standbeeld te ont-hullen, zes-en-veertig voet hoog, door Bandel, een standbeeld ter cere van Hermann, den Bevrijder van Deutschland. Onze Vader kende hem..... voor ons geestesoog is het duidelijk..... de Heiland kreeg Zijn groote zending..... de gróóste zending..... andere geesten kregen en krijgen kleinere zendingen, allemaal onderdeelen van het Grootte Plan van het Aardsche Leven.

Hierin verheug ik mij. Ik gevoel in mijn heele wezen dat de Heere weet wat Hij doet. Dat Hij, bij voorbeeld, een geest naar de aarde zond, die te bestemder tijd Joseph Smith genoemd werd en een Profeet werd, een modern Profeet. En anderen om hem bij te staan..... sterke geesten, wijze geesten, allen op hun plaats als Leiders. En niet alleen de Leiders, maar ook de predikers van Zijn woord, tot den nederigsten zending toe. Ik zal nooit vergeten hoe ik dat indertijd eens betwijfelde.

Wij hadden in Holland een zending, die groote moeite had met onze taal. Hij is nooit zoover gekomen dat hij een toespraakje afleveren kon. En ik vroeg mij af of de Heere dien man geroepen had..... ik sprak er met niemand over, maar in mijn hart woonde twijfel. Later werd ikzelf op zending geroepen. Te bestemder tijd

kwam ik te Rotterdam. En daar luisterde ik naar het zieltreffend verhaal eener trouwe ziel..... ze had dezen zelfden zendeling, dien taalbederver en zijn makker gezien..... gezien in een droom..... jaren voordat hij naar Holland kwam..... zóó levendig was het nachtvisioen dat zij onzen Ouderling herkende toen hij hare woning bezocht. De man omtrent wien ik twijfel koesterde, was geen onbekende bij den Grooten Zendeling..... bij den Grooten Zender..... Hij kende hem en wist wanneer hij in het zendingsveld zou wezen..... Zijn voorzienigheid beschikt alles wijselijk.

.....'k Heb steeds, mijn God! aan U geloofd,
En zal, zoo lang ik adem hale,
Mij sterken in Uw vadertrouw.....

„Ook ik heb onbewolkte dagen aan dezen oever doorgebracht”... heerlijke dagen, deze conferentie-dagen. Alle presidenten van de zending in Europa zijn aanwezig. De meesten hebben hun vrouw meegebracht. Dr. Widtsoe leidt de bijeenkomsten der mannen en ook de gemengde samenkomsten. Zuster Widtsoe is voorzitter in de vrouwen-meetings. „En warm heeft mij het hart geslagen”..... wij hebben inspiratie des hemels gevoeld..... rijkelijk..... één geest, één streven in al de zendingsvelden, uniform optreden..... toch vrij..... Een bezielende conferentie, die ongetwijfeld schoone vruchten zal dragen!

K.

DE DOOP VOOR DE DOODEN.

Zondag den 27sten April j.l. werd over bovenstaand onderwerp door Ouderling James E. Talmage, van het Quorum der Twaalven, een zijner bekende radio-toespraken gehouden te Salt Lake City. Hoewel in de „Utah Nederlander” nummer 7, 8 en 9 deze toespraak geheel vertaald voorkomt, is het onderwerp zoozeer belangrijk, dat wij er hier gaarne nog iets over wenschen te zeggen.

Onze eerste Profeet en leider, Joseph Smith, heeft ons bekend gemaakt dat er geen grooteren arbeid van het volk der Heiligen verlangd wordt dan het werk ten behoeve van hunne dooden. Het moge eenigszins vreemd schijnen, dat, in betrekking tot hunne zaligheid, de dooden zoozeer van de levenden afhankelijk zijn. Nog vreemder evenwel ware het, indien voor de ongedoopte dooden geen enkelen weg meer open stond om zaligheid te erlangen. Deze gedachte is zoo in strijd met ons begrip aangaande de gerechtigheid en de barmhartigheid Gods, dat wij ze onmiddellijk weer laten varen. Nu zou men kunnen beweren, dat het voor God zeer goed mogelijk is, den ongedooften dooden, bij voldoende waardig-zijn, dezelfde zaligheid te geven, als hunnen gedooften mede-men-

schen. De zaligheid wordt ons echter niet „gegeven”. Slechts door onderwerping aan zekere, ons door God geopenbaarde, eeuwige wetten en een volhardend streven naar volkomenheid, bereiken wij den toestand en de omgeving der zaligheid. Kunnen wij nu van onzen Hemelschen Vader verwachten, dat Hij deze bestaande eeuwige wetten en bindende voorschriften Zelf zou te niet doen? Wij lezen van onzen Zaligmaker, dat Hij zich door Johannes den Dooper door onderdompeling liet doopen (iets anders zou geen doopen mogen heeten), „om alle gerechtigheid te vervullen”. Deze gerechtigheidsdaad van den Zoon van God werpt een niet mis te verstaan licht op Zijne woorden tot Nicodemus: „Tenzij dat iemand wederom geboren worde, kan hij het koninkrijk Gods niet zien.”

Toch heeft de, in Zijne hooge raadsbesluiten en wetten, onveranderlijke God, in Zijn evengroote barmhartigheid ons den weg geopenbaard, waardoor al Zijne kinderen, met behoud van eigen vrijen wil, een zaligheid in Zijn Rijk kunnen verkrijgen: het plaatsvervangend werk van de levenden voor de dooden.

Is het dus noodzakelijk, dat de levenden voor de dooden arbeiden, van evenveel belang is dit werk voor de levenden zelf. Wij weten, dat de levenden zonder hunne dooden geen volkomene zaligheid kunnen of zullen verkrijgen. Immers zou voor ons de zaligheid niet volkomen kunnen zijn, als we wisten, dat geliefden door onze schuld niet met ons van de heerlijkheden, welke God voor al Zijne kinderen bereid heeft, konden genieten. Hoe, als we altijd gescheiden moeten zijn van hen, bij wier sterven wij hier zoo bitter geweest hebben, wier afreizen door ons zoo smartelijk is gevoeld?

Het is het licht van het Evangelie, hewelk ons de juiste betrekking tusschen ons en onze dooden in verband met de zaligheid heeft geopenbaard. De gedachten der kinderen keeren zich tot hunne vaders en omgekeerd, liefdewerk wordt verricht. Hoe treffend vinden we hier de profetie van Maleachi bewaarheid: „En hij zal het hart der vaders tot de kinderen wederbrengen, en het hart der kinderen tot hunne vaders.”

Bepalen we ons nog even tot de laatste zinsnede, welke dezelfde Profetie ons in hetzelfde vers (Mal. 4 : 6) als een waarschuwing heeft nagelaten: „Opdat Ik niet kome en de aarde met den ban sla.”

Welke groote, heerlijke macht is ons, het volk der Heiligen gegeven! De macht voor onze dooden de poorten der zaligheid wijd open te stellen, waardoor wij zelf grootelijks gezegend zullen zijn en tevens het vrijhouden der aarde van den banvloek, welke anders onverbiddeijk zou moeten komen. De gansche aarde gezegend door den geloovigen arbeid der Heiligen! Welk een voorrecht, welk een macht, maar ook — welk een verantwoordelijkheid!

Zijn wij, broeders en zusters ons deze verantwoordelijkheid wel

ten volle bewust? Veel heeft ons volk reeds gedaan. Wonderbaar schoone tempelen zijn opgericht en groot is de arbeid, daar verricht. Door onze getrouwheid aan de geboden des Heeren hebben wij aan den bouw dezer heilige gebouwen medegewerkt, want ook onze tienden en andere offeranden helpen tot den op- en uitbouw van Gods koninkrijk. Maar deden wij reeds genoeg? Wat deden wij voor onze dooden?

Laat ons, als leden der Kerk van Christus in vroomheid onze plichten doen. We weten, dat God met ons is, Hem zij dank voor het licht, dat wij bezitten. Dat ons geloof leve door onze werken!

V.

ROTTERDAMSCH E DISTRICTS-CONFERENTIE.

Zondagavond 8 Juni j.l. had in het Nutsgebouw te Rotterdam de halfjaarlijksche Conferentie van het Rotterdamsche District plaats. De vergadering, die aansloot bij de bijeenkomsten van de Derde Algemeene Conferentie der Onderlinge Ontwikkelings-Vereenigingen in de Nederlandsche Zending, begon des avonds om 7 uur. Al de zendelingen, op het oogenblik in de Zending werkzaam, waren aanwezig, zoomede Ouderling B. Tiemersma, een vroegere assistent-redacteur van „De Ster”, en diens dochter Frieda, pas uit Amerika gearriveerd voor een bezoek aan het vaderland.

De gecombineerde vierstemmige koren van Amsterdam, Den Haag, Overmaas en Rotterdam zongen „The Truth Has Spoken From The Dust” en „Gospel Restoration”, waarna de autoriteiten van Kerk en Zending voorgesteld werden.

Ouderling Don H. van Dam besprak het onderwerp: Het bouwen van schuttingen in de Godsdienstwereld. Ouderling Henry Hart, president van het Amsterdamsche District: Bouwen wij schuttingen?

„Not a Sparrow Falleth”, een zangsolo, werd ten beste gegeven door Tine H. Hartman-Spaans met Waldhoorn-, piano- en viool-begeleiding door Herman de Mik, Willy Verstrate en W. van Bennekom.

Zullen er in het hiernamaals schuttingen bestaan? werd nu besproken door Ouderling Herman de Mik, president van het Rotterdamsche District, die tevens de leiding had dezer samenkomst. Een opgewekt en opwekkend woordje van Ouderling Tiemersma volgde, zoomede enkele welgekozen woorden van zuster Frieda Tiemersma.

President Frank I. Kooyman was de laatste spreker, die het aangerorde in verband bracht met den Pinksterdag, waarna het zingen, door alle aanwezigen, van „O, volheid van zegen” den avond besloot.

De conferentie was voorafgegaan, op Zaterdag, door een zendelingen-bijeenkomst, waarin, evenals in deze samenkomst, rijkelijk de Geest des Heeren aanwezig was.

DE RADBOUT-LEGENDE.

Zoo luidt de legende: De koning was klaar,
 Gereed voor den doop. Reeds stond hij zoowaar
 Met één been in 't water, waarin hem de preeker
 Zou domp'len. De doopling scheen echter onzeker:
 Hij wou nog één vraag doen..... Werd hij nu gedoopt,
 Dan zou hij beërven wat elk Christen hoopt:
 Der Christenen hemel, maar.... al zijne vaadren,
 Hoe stond het met hèn? mochten die ook vergaaden
 In 't zalige land? En de dooper nam 't woord:
 „Alleen voor de Christ'nen is 't Hemelsche Oord;
 Niet één ongedoopte zal 't Godsrijk beërven....
 Ter helle gaan allen die ongedoopt sterven.....
 Uw voorvaadren, koning, zijn allen dáárheen....”
 Radbout fronste 't voorhoofd. Fluks trok hij zijn been
 Terug uit het water.... „Dan blijf ik een heiden!
 Dan word ik ook niet van mijn vaadren gescheiden.
 'k Ga liever ter helle, naar hen die ik min,
 Dan zonder mijn voorzaten 't hemelrijk in!”

* * *

Beminlijke Radbout! Wij glimlachen even
 Wij durven, grifweg, geen gelijk hem te geven,
 Maar diep binnen in ons daar juicht iets hem toe,
 Daar woont iets dat niet eerst „waarom” vraagt en „hoe”.
 Ons menscheijk harte toch heeft zijne rechten,
 Het weet zich aan andere harten te hechten,
 En Radbout, die 't liefst bij zijn voorgeslacht is,
 Wij voelen 't, hij heeft het niet heelemaal mis.

* * *

Waar wringt 'm de schoen dan? bij hem, die daar preekte!
 Wiens kennis-tekort oogenblikkelijk zich wreekte!
 Het volle Èvangelie werd daar niet gebracht,
 Want dàt wijst den weg aan heel 't menscheijk geslacht.
 Het volle Èvangelie welt Heden, Verleden
 En Toekomst aanéén: zij die 't heilspad betreden
 Op aarde, zij kunnen voor 't voorgeslacht staan
 Als onder-verlossers, den doop ondergaan,
 Die 't voorgeslacht zelf niet ontving vóór zijn sterven,
 Maar noodig is, wil men het Godsrijk beërven.
 Was dàt door zijn zegsman aan Radbout verkond,
 Zoodat die Westfries het ter dege verstond,
 Dan was hij gedoopt met zijn oogen wijd open,
 Dat hij op een weerzien der zijnen mocht hopen.

* * *

Die zegsman des konings verkonde niet méér
 Dan wat hij bezat: een ontzenuwde leer,

Een brokstuk der waarheid, daar de afval verkracht had
 De heerlijke leer, die de Heiland gebracht had.
 Het volle Evangelie was toen reeds besnoeid,
 De hemelsche boodschap verdraaid en verknoeid.

* * *

Waar smetloos volschittert het licht van de Waarheid,
 Daar werpt het op 't lot van de dooden ook klaarheid.

K.

DERDE ALGEMEENE O. O. V. CONFERENTIE,
 gehouden 5, 6, 7, 8 en 9 Juni 1930.
 (Vervolg van blz. 216.)

Maandag.

Op den dag (het weertje was gunstig!) ontspanning naar harte-
 lust op de sportterreinen van „Vreelust”. Wat deerde het dat er
 nu en dan iemand, bij een verkeerd berekenden sprong over een
 sloot, in de modder landde? Allemaal deel van de dagpret!

Des avonds in het Nutsgebouw opvoering van „Het Glorieuze
 Koninkrijk” door Haagsche, Rotterdamsche en Amsterdamsche
 krachten. Directrice: Tine Hartman-Spaans, costuums: P. Hek-
 king. Het goede samenwerken van verschillende steden in ééne
 opvoering is een vingerwijzing voor de toekomst, dat er in deze
 richting en langs deze lijnen degelijk werk geleverd kan worden
 waar het geheele stuk te veel hooi op de vork van een enkele
 afdeling zou zijn.

De Padvinders gaven een aandachtig gevolgde demonstratie en
 de onvermijdelijke wachtperioden, die tooneelveranderingen nu
 eenmaal medebrengen, werden op aangename wijze verkort door
 verschillende jongedames, die op verdienstelijke wijze allerlei voor-
 drachten ten beste gaven, voordrachten die niet voor dezen avond
 ingestudeerd waren, maar die niettemin vlot en pakkend gegeven
 werden. Onder anderen deed hieraan mee een welkome bezoeker
 uit Salt Lake City: Frieda Tiemersma, pas gearriveerd.

Vervolgens had het bevorderen van Bijenkorfmeisjes plaats, als-
 mede het uitreiken van wisselbekers. Verschillende prijswinnaars
 (sters) hebben wij reeds genoemd. Ons rest nog te melden dat de
 mooiste handboeken kwamen van de zwerm van zuster Van Leeu-
 wen, Den Haag, en dat de wisselbeker voor goed gedrag gewon-
 nen werd door de Apeldoornsche zwerm.

Nog andere nummers stonden op het programma, maar de avond
 was wél besteed, de opgekomenen waren vermoeid van al de onder-
 vindingen des daags en dus werd tot eindigen besloten. Zoo viel
 het doek van het laatste bedrijf dezer uitstekend geslaagde jonge-
 lieden-conferentie.

Een woord van lof aan Opziener Bert H. Opheikens, onder
 wiens bekwame leiding al de samenkomsten stonden. Er is heel
 wat werk aan zoo'n O. O. V.-Conferentie verbonden, niet waar
 B. H. O.?

DE STER

NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE
HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

REDACTIE: FRANK I. KOOYMAN - ASSISTENT: PIETER VLAM

IN HET VADERLAND TERUG.

Na een afwezigheid van meer dan twee jaren — met uitzondering van eenige vacantedagen — was de tijd gekomen, om naar het Vaderland terug te keeren. Met blijdschap en met weemoed werd de terugreis van uit Zwitserland aanvaard. Met blijdschap over het aanstaande wederzien van ouders, familie en vrienden en over het komende voorrecht wederom met de Hollandsche Heiligen te mogen vergaderen. Met weemoed over het afscheid van zeer velen, die mijn vrouw en mij zeer lief en dierbaar en onvergetelijk zijn.

Zoo is het leven: Komen en gaan. Een nog diepere beteekenis krijgen deze woorden, als wij bedenken, dat wij ook in deze wereld gekomen, geboren zijn om eenmaal weer te gaan. En hebben wij dan een goede reis achter den rug? Gaan wij ook dan met blijdschap en met weemoed? Of zal er op het grootste scheidings-oogenblik louter angst in onze zielen zijn? Het antwoord hebben wij in onze handen. Zelf bouwen we aan ons leven, dus ook aan de slot-acte ervan. Laat ons hopen en bidden, dat door getrouwheid aan het hoogste en beste, aan de volkomene levensleer, ons door den Heiland gegeven, wij goede bouwers zijn, geleid door Hemelsch licht, geschraagd door kracht, ons van onzen Hemelvader gegeven.

Het Zwitsersche volk is, hoewel klein in aantal, een groot volk, waard om geacht en geliefd te worden. Trouw aan zijn beginselen van vrijheid, recht en democratie. Voor deze beginselen heeft het, evenals ons volk, goed en bloed gegeven. Zijn edelst strijden is immer geweest om vrijheid te erlangen. En wie kent niet de namen en de beteekenis van mannen als Zwingli en Calvijn? Is het te verwonderen, dat de visschers en jagers, uitgezonden in deze laatste dagen om vrijheids-, waarheids-, en gerechtigheidslievendenden te vinden en tot de ware kerk van Christus te brengen, ook uit het Zwitsersche volk vele der edelsten en besten gevangen hebben? Niet edel en goed van wereldsch standpunt uit gezien wellicht, maar met een adel van karakter, welke het een genot doet zijn met hen te verkeeren.

Rijk aan ervaringen, rijk aan heerlijk-schoone indrukken, dankbaar en weemoedig gestemd werd afscheid genomen en „tot weer-

ziens" gezegd. Welk een geloof en welk een vertrouwen ligt er in dezen afscheidsgroet. Zelfs gesproken aan het graf is zijn diepe beteekenis van ontroerende, waarachtige schoonheid. Hij bevestigt in ons gemoed de zekerheid van eeuwig leven en opstanding.

En nu — terug in het Vaderland. Al dadelijk genoten wij van den heerlijken geest, welke de groote O. O. V.- en conferentievergaderingen in Rotterdam kenmerkten. Opgemerkt werd, dat waar ter wereld ook, welke taal er ook door de Heiligen gesproken wordt, de geest dezelfde is overal. Een machtige getuigenis ligt daarin. Eén Heer, één geloof, één doop. Gedrenkt door één en denzelfden geest.

Ook een teleurstelling bracht deze tijd. Na rijpe overwegingen met onzen Zendingspresident werd beslist dat het voorloopig nog niet gewenscht is, dat de zendingsroep, welke tot mij gekomen was, door mij in zijn volheid zou worden opgevolgd. Een groote taak mocht ik evenwel behouden. In alle bescheidenheid stel ik mij aan U allen voor, lieve lezers en lezeressen, als de nieuwe Assistent-Redakteur van onze „Ster". Al eenige malen hebt U mijn naam in de „Ster" kunnen lezen, zonder dat ik een daadwerkelijk aandeel aan dezen arbeid genomen had. Van nu aan hoop ik in staat te zijn mijn voortdurende medewerking te geven.

Het stemt mij tot groote vreugde iets te mogen doen in den wijngaard des Heeren, maar met een beklemd hart gevoel ik tevens mijn onbekwaamheid daartoe. Naast den onmisbaren bijstand en zegen van onzen Hemelschen Vader, roep ik hierbij ook Uw hulp in. Vergeet u daarbij niet, dat nu het adres van den Assistent-Redacteur van de „Ster" geworden is Polderweg 114, Den Helder.

Aan mijn geestesoog trekken al mijn voorgangers in dankbare herinnering voorbij. Mocht het mij gegeven zijn onder God's zegen, geleid door onzen geliefden zendingspresident en met uw aller medewerking deze roeping waardig te vervullen.

P. VLAM.

HET WOORD VAN WIJSHEID.

Een beproefde weg tot gezondheid, lang leven en geluk.

Deze eenvoudige, doeltreffende methode om goede gezondheid te behouden en het leven te verlengen, is nu bijna reeds gedurende een eeuw door een groep menschen, ongeveer drie kwart millioen tellende, beproefd geworden.

Het sterftecijfer van deze Woord der Wijsheidgroep is niet half zoo hoog als dat van de bewoners van andere beschaafde landen. Meer en meer maakt deze groep zich vrij van ziekten, welke de

menschheid verwoesten, en tevens reikt het geestelijk, moreel en maatschappelijk peil dezer lieden tot ver over het gemiddelde.

Het leveren van zulk een bewijs voor de waarde van een gezondheidssysteem is iets wat alleen staat onder de vele aangegeven wegen tot het verkrijgen van gezondheid en langer leven.

Positieve leerstellingen van het Woord van Wijsheid.

Het Woord van Wijsheid houdt zich hoofdzakelijk met de samenstelling van het voedsel en de dranken, welke door het lichaam worden opgenomen, bezig.

1. *Matig gebruik van vleesch.* Het vleesch van dieren behoort zeer spaarzaam te worden gebruikt, in hoofdzaak alleen bij koud weder en in tijden van hongersnood.

2. *Mild gebruik van vruchten.* Allerlei vruchten, in het bijzonder versche, behooren een regelmatig onderdeel van het dagelijksch menu der menschen uit te maken.

3. *Regelmatig gebruik van groenten.* Alle bekende eetbare groenten, bladgroenten, wortelen en knollen behooren dagelijks gegeten te worden. Bladgroenten en eenige andere soorten dienen zooveel mogelijk in rauwen toestand gegeten te worden.

4. *Het graan als hoofdvoedingsmiddel.* Goed toe bereid graan behoort de basis van het dagelijksch menu te vormen. De geheele korrels behooren te worden gemalen, om er vervolgens brood of pap van te bereiden. Geraffineerd (geheel gezuiverd, dus wit) meel behoort men niet te gebruiken. Men neme nooit z.g. bloem (tarwebloem etc.), steeds ongebuild meel. Alle graansoorten zijn goede voedingsmiddelen, maar tarwe is voor den mensch het beste. Ook andere zaden en noten vormen waardevolle voedingsmiddelen.

5. *Gezondheid-bevorderende dranken.* Men drinke dikwijls frisch, zuiver water, bijvoorbeeld bij het opstaan en tusschen de maaltijden gedurende den dag. Melk, vruchtensap en extracten van graan, in de eerste plaats van zemelen en gerst, behooren gebruikt te worden om naast het genieten van zuiver water aan het lichaam de noodige vloeistof toe te voegen.

6. *Goedgekozen tijden om te slapen.* Het lichaam moet door regelmatigigen slaap versterkt worden. „De morgenstond heeft goud in den mond”.

7. *Men gewenne zich aan regelmatigigen arbeid en regelmatigige ontspanning.* De gezondheid verlangt regelmatigigen, strengen arbeid en geestelijke inspanning.

8. *Een goede geestelijke levenshouding.* Geloof, hoop, naastenliefde en het zoeken naar de Waarheden van het leven en van het heelal, met het vast voornemen, deze waarheden te aanvaarden, zoodra ze gevonden zijn, vormen de grondpeilers van een goede gezondheid.

Negatieve leerstellingen van het Woord van Wijsheid.

Schadelijke dranken en voedsel, hetwelk voor den mensch niet geschikt is, moeten vermeden worden. Deze regel is even gewichtig als het gebruiken van goed voedsel.

1. Het zich onthouden van alle alcoholhoudende dranken. Bier, wijn en sterke dranken behooren geheel voor het gebruik der menschen afgeschaft te worden. Alcohol is alleen nuttig voor het wasschen van het lichaam in ziektegevallen.

2. Het zich onthouden van tabak, in welke vorm ook. Bij geen enkele gelegenheid en in geen enkelen vorm gebruike men tabak. Tabak is een medicijn en behoort tot de schadelijke vergiften.

3. Het zich onthouden van thee, koffie en dergelijke stoffen. Alle dranken, die onnatuurlijke en prikkelende bestanddeelen bevatten, behooren door den mensch vermeden te worden.

4. Het niet gebruiken van geraffineerde (tot het uiterste gezuiverde) levensmiddelen. Geraffineerde levensmiddelen zijn van die grondstoffen beroofd, welke voor het lichaam het meest noodig zijn.

Het verlangen naar niet passend voedsel en schadelijke dranken kan worden overwonnen. Het verlangen naar de dingen, welke in de negatieve leerstellingen van het Woord van Wijsheid voorkomen, is onnatuurlijk. Dit verlangen ontstaat daar waar van de natuurlijke leefwijze afgeweken wordt.

Wetenschappelijke bevestiging van het Woord van Wijsheid.

De groote vooruitgang, welchen de wetenschap in de laatste jaren heeft gemaakt, heeft de juistheid van de leerstellingen, in het Woord van Wijsheid vervat, bevestigd. De gezondheid des lichaams hangt in hoofdzaak van den toestand van het bloed af. Volkoorn, groenten en vruchten bevatten de noodige mineralen en andere stoffen, welke voor een juiste werking van het bloed noodig zijn.

Vitaminen brengen het lichaam in een toestand, noodzakelijk tot het volbrengen van al zijn functies en behooren in elk goed diët aanwezig te zijn.

De leeringen van het Woord van Wijsheid voorzien den mensch bij hare toepassing van alle noodige vitaminen. De verschillende vruchten bevatten vitamine C, groenten en melkproducten: A, C, D, graan, noten en andere eetbare zaden: B.

Herhaaldelijk is het bewijs geleverd, dat alcohol een vergift is voor het menschelijk lichaam. In tabak wordt het doodelijke nicotine aangetroffen. Koffie en thee bevatten de schadelijke stoffen cafeïne (theeïne) en looizuur.

Een vreedzaam gemoed, dit is bewezen, bevordert het lichamelijk welzijn.

Het Woord van Wijsheid is in al zijn onderdeelen in volkomen overeenstemming met de laatste uitkomsten der wetenschap.

De physische gevolgen van het Woord van Wijsheid.

Betrouwbare en zeer gewichtige statistieken van de groep (leden van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste Dagen), die het Woord van Wijsheid naleven, vergeleken met de statistieken van de vooraanstaande volkeren, zooals die uit het laatste jaarboek der gezondheid van den Volkenbond blijkt, bewijzen de gezondheidgevende kracht van dit systeem. Het gemiddelde geboortecijfer van vijf en twintig dezer naties beliep 22.0 per duizend hoofden der bevolking, bij de Heiligen der laatste Dagen was dit cijfer 30 per duizend, of bijna een derde meer; een feit dat op goede gezondheid wijst. Het gemiddelde sterftcijfer dier volken bedroeg 14 per duizend, bij de H. d. l. D. slechts 7.4 per duizend, dus slechts half zooveel, en daarbij konden zij nog wijzen op een hooger gemiddelden ouderdom. Het netto-verschil tusschen geboorte- en sterftcijfer der volkeren beliep 8 per duizend, bij de H. d. l. D. 23 per duizend, dus bijna driemaal zooveel. Hieruit blijkt duidelijk de werking van het Woord van Wijsheid. Het internationale gezondheidsjaarboek geeft ook enkele gezondheidsstatistieken. Het gemiddelde van zes volken — Duitschland, Frankrijk, Holland, Zweden, Groot-Brittanië en de Vereenigde Staten — wordt in het volgend staatje met het gemiddelde der Heiligen der laatste Dagen vergeleken. Doodsoorzaken door de volgende ziekten op 100.000 personen (1926, 1927):

Zes naties. H.d.l.D.

Tuberculose	120	9
Kanker	119	47
Ziekten van het zenuwstelsel	123	52
Ziekten van de bloedcirculatie	196	115
Ziekten der ademhalingsorganen	167	105
Ziekten van maag- en darmstelsel	73	56
Nieren en aanverwante ziekten (Nephritis)	44	23
Het Moeder-woorden (op 1000 geboorten)	45	10

Het Woord van Wijsheid heeft een volk gevormd, hetwelk met betrekking tot gezondheid en levensduur de eerste plaats inneemt en dat zich naar alle waarschijnlijkheid in de toekomst meer en meer zal vrijmaken van (immuum zal worden voor) de ziekten, welke de aarde plagen.

De economische voordeelen van het Woord van Wijsheid.

Het naleven van het Woord van Wijsheid vermindert de kosten van het levensonderhoud — het groote economische vraagstuk onzer dagen —, door het grooter verbruik van goedkoopere voedingsmiddelen, zooals koorn en groenten en tevens omdat het ertoe leidt, dat groote sommen kunnen bespaard worden, welke men

anders voor schadelijke, alcoholische dranken, tabak, thee en koffie uitgeeft.

Er zijn onder de Heiligen der laatste Dagen weinig zeer rijke lieden, maar er is ook weinig armoede onder hen. Het gemiddelde cijfer van den welvaarts-standaard ligt hoog. Drie vierden van de Heiligen der laatste Dagen bezitten hunne eigen huizen. Zulke voorspoedige economische toestanden zijn het gevolg van arbeidzaamheid en produktiviteit (77 % der Heiligen der laatste Dagen hebben produktieven arbeid), verbonden met kracht en spaarzaamheid, welke wederom een gevolg zijn van het Woord der Wijsheid.

Geestvaardigheid door het Woord van Wijsheid.

Tusschen lichaam en geest bestaat een zeer nauwe verbinding. Lichamelijke gezondheid laat volle geestes-werkzaamheid toe. Dit blijkt ten duidelijkste uit de geschiedenis van de Heiligen der laatste Dagen.

Onder de „Woord van Wijsheidgroep” hebben 99.7 % de school bezocht; ongeveer 60 uit elke duizend Heiligen der laatste Dagen genieten middelbaar onderwijs, dit is meer dan het drievoudige van het gemiddelde, bereikt door de Vereenigde Staten; ongeveer negen Heiligen der laatste Dagen van de duizend bezoeken de Universiteit, bijna dubbel zooveel als het gemiddelde der Vereenigde Staten. Voor een even groote menschengroep is het percentage dergenen, welke wetenschappelijke vorming genoten hebben op universiteit of middelbare scholen, zeer waarschijnlijk het hoogste in de geheele wereld. De hooge geestes-ontwikkeling blijkt uit het opmerkelijk groote aantal mannen en vrouwen, welke erkend leidende plaatsen innemen in de wereld.

Het percentage geesteskranken is onder de Heiligen der laatste Dagen zeer gering en is ongeveer de helft van dat der lieden, waaronder zij leven.

Moreele invloed van het Woord van Wijsheid.

Van lieden met een rein lichaam en ontwikkelden geest zal men ook een hooge moraal verwachten.

Het huwelijkscijfer voor de Heiligen der laatste Dagen is 14.5 per duizend, terwijl het gemiddelde van twintig volken, hetwelk in het jongste gezondheidsjaarboek van den Volkerenbond staat opgegeven, 8 per duizend aangeeft. Het aantal echtscheidingen is 14 per 100.000, tegenover 46 per 100.000 in vijftien naties. Het aantal buitenechtelijke kinderen is naar verhouding gering, 8.7 op elke duizend geboorten, terwijl wij daarvoor 74 opgeteekend zien als doorsneecijfer van twee en twintig naties, zooals dit wordt opgegeven door het bureau van den Volkerenbond.

Ook de statistiek van het misdadigers-wezen vertoont hetzelfde bewijs van hoogen moreelen stand. Zoo vormen bijvoorbeeld de

Heiligen der laatste Dagen in den staat Utah 62 % der bevolking, doch leveren slechts 21 % der gestraften in de staats-gevangenis.

Ofschoon vele factoren tot deze hooge moraal bijdragen, heeft toch het zich onthouden van alcohol-houdende dranken en van andere stoffen, welke de zenuwen prikkelen, alsmede de zelf-beheersching, welke door het Woord van Wijsheid wordt verlangd, zonder twijfel deze hooge moreele ontwikkeling bevordert. Misdaad gaat zelden gepaard met lichamelijke en geestelijke gezondheid.

Een noodzakelijke gevolgtrekking.

De ondervindingen met het Woord van Wijsheid, welke bijna een eeuw duurden, zijn een overtuigend bewijs voor dezen gids tot gezondheid en levenskracht. De hierboven aangehaalde feiten en getallen staan ongetwijfeld in verband met de gewoonten van matigheid en gezond verstand, welke het Woord der Wijsheid aan de Heiligen der laatste Dagen oplegt.

De geschiedenis van het Woord van Wijsheid.

Het Woord van Wijsheid werd in het jaar 1833 door den Profeet Joseph Smith, als een openbaring, welke hij van den Heere ontving, verkondigd. Joseph Smith was van eenvoudige afkomst en bezat slechts weinig schoolkennis. Het is daarom des te wonderlijker, dat hij in staat zou geweest zijn gezondheidsvoorschriften op te stellen, welke volkomen in de wetenschappelijke ontdekkingen der laatste jaren passen en welke zulke merkwaardige resultaten te voorschijn hebben gebracht, als boven in het kort is geschetst.

Godsdienst en gezondheid.

De wijze, waarop het Woord der Wijsheid gegeven werd, bewijst, dat het een gedeelte van het godsdienst-stelsel van de Heiligen der laatste Dagen vormt. In werkelijkheid volgt in het ware Evangelie van Jezus Christus op de heiligheid des geestes onmiddellijk die van het lichaam. Het is zoowel de plicht als de wensch van iedereen om te zorgen lichamenlijk gezond te blijven, zoodat hij het doel van zijn aardsch bestaan zoo goed mogelijk vervullen kan.

Het is in 't geheel niet nieuw om te gelooven, dat de Heere voorschriften voor de gezondheid geeft. De geheele geschiedenis van den Hof van Eden rust op vruchten, waarvan het gebruik verboden of toegestaan was en aan onze eerste ouders werden kruiden en vruchten der aarde tot spijs gegeven. De latere Mozaïsche wet is vol van aanwijzingen om gezond te kunnen blijven. De Heiland zelf leerde herhaalde malen, dat men voor het lichaam zorg dragen moet. Lichamelijke gezondheid is in waren godsdienst steeds als een zeer voornaam punt gerekend geworden en zal het ook steeds blijven.

Conclusie.

De Heiligen der laatste Dagen bieden het Woord van Wijsheid aan de inwoners der aarde aan als een der middelen, waardoor alle menschen een volle gezondheid verkrijgen kunnen. De belooning voor het gehoorzamen van deze goddelijke wet ligt in het verkrijgen van lichamelijke gezondheid, geestelijke kracht, uithoudingsvermogen en bescherming tegen de vernietigende ziekten, welke de aarde teisteren, en in een tevreden, begrijpenden geestestoe-stand.

Elkeen, die het Woord van Wijsheid naleeft, zal spoedig zijn weldoende uitwerkingen ondervinden, ofschoon het beter is het na te leven tezamen met de andere beginselen, die het ware Evangelie van Jezus Christus vormen.

WILLIAM A. MORTON OVERLEDEN.

De nieuwsbladen uit Salt Lake City brengen de droevige tijding dat aldaar den 18den Juni overleden is Ouderling William A. Morton, in den ouderdom van 64 jaar. Ouderling Morton was bestuurslid van de Deseret Zondagsschool Vereeniging en algemeen geacht en bemind. Ier van geboorte, opgeruimd en geestig in hooge mate, vol van liefde voor het herstelde Evangelie, wist hij als spreker immer oud en jong te boeien met zijn pakkende gelijkenissen en vurige getuigenis. Zijn ziel was een juweel van het zuiverste water. Zijn heengaan is een groot verlies voor de Kerk op aarde.

EXCOMMUNICATIES.

In de Deseret News van 18 Juni en in de Utah-Nederlander van den volgende dag kan men een officiële bekendmaking lezen, die enkele vroegere leden onzer Zending raakt. Die aankondiging betreft het afsnijden (excommunicatie) van Oswald Brainich, Marie Bakker en Jenneke Hillebrand als leden der Kerk, op grond van gedragingen die strijden met kerkelijke wetten en verordeningen, in het bijzonder met betrekking tot onwettige huwelijksrelaties. Deze afloop was te voorzien. De houding der Kerk ten opzichte van overtreders en overtreedsters als de hier besprokene is ondubbelzinnig.

Overleden.

SLEURINK. — Te Utrecht, 4 Juni 1930, Maria Elisabeth Sleurink, geboren Gille, weduwe van W. G. Sleurink. Zij werd geboren den 18den April 1869 te Utrecht, en werd den 15den November 1922 gedoopt door Ouderling A. J. Bogedahl. Stierf in vol geloof.

WIJNSMA DE BOER. — Te Amsterdam, 11 Juni 1930, Klazina Wijnsma de Boer, geboren Gillott, in den hoogen ouderdom van 86 jaar. Zuster De Boer was een goede bekende in de Amsterdamsche gemeente en werd algemeen geacht en bemind. Tijdens haar lidmaatschap was zij eenmaal presidente van de Zustershulpvereeniging. Was getrouw tot den dood.

GEZIN EN GEZONDHEID.

In dit Ster-nummer verschijnt de vertaling van een nieuw traktaatje over het woord van wijsheid, dat de plaats inneemt van de les voor deze maand. Dit traktaat wordt gebruikt op de Internationale Hygiëne Tentoonstelling te Dresden.